

Informācija par valsts pabalstiem VECĀKIEM pirms un pēc bērna piedzimšanas

MATERNITĀTES PABALSTS

Tiesības saņemt

- Sievietei, kas ir sociāli apdrošināta (darba ņēmēja vai pašnodarbinātā) un Latvijā veikusi valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas ne mazāk kā trīs mēnesus pēdējo sešu mēnešu periodā pirms mēneša, kurā sācies grūtniecības atvalinājums, vai ne mazāk kā sešus mēnešus pēdējo 24 mēnešu laikā.
- Arī sievietei, kura zaudējusi darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusu ne agrāk kā 60 dienas pirms grūtniecības vai dzemdību atvalinājuma.
- Tiesības saglabājas arī tad, ja darba attiecības ir izbeigtas saistībā ar darba devēja likvidāciju un grūtniecības atvalinājums ir sācies ne vēlāk kā 210 dienu laikā pēc atlaišanas no darba.

Piešķir

- Par grūtniecības un dzemdību atvalinājuma laiku, par kuru ārsti ir izsniedzis **darbnespējas lapu B**.

Pirms bērna dzimšanas – par grūtniecības atvalinājuma laiku 56 vai 70 dienām. Pabalstu par 70 kalendārajām dienām piešķir topošai mātei, kura ir stājusies medicīniskajā uzskaitē līdz grūtniecības 12. nedēļai.

Pēc bērna piedzimšanas – par dzemdību atvalinājuma 56 vai 70 kalendārajām dienām.

Apmērs:

- 80 % apmērā** no pieprasītājas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.

PATERNITĀTES PABALSTS

Tiesības saņemt

- Jaundzimušā bērna tēvam, kas ir sociāli apdrošināts (darba ņēmējs vai pašnodarbinātās) un kuram darba devējs ir piešķirts atvalinājumu saistībā ar bērna piedzimšanu, ja Latvijā ir veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas ne mazāk kā trīs mēnesus pēdējo sešu mēnešu periodā pirms mēneša, kurā sācies bērna tēvam piešķirtais atvalinājums, vai ne mazāk kā sešus mēnešus pēdējo 24 mēnešu laikā.
- Personai, kura pēc bērna mātes lūguma iesaistās bērna aprūpē, ja bērna paternitāte nav noteikta, bērna tēvs ir miris vai bērna tēvam ir pārtrauktas aizgādības tiesības.

Piešķir

- par 10 darba dienām**, par kurām darba devējs piešķirts atvalinājumu saistībā ar bērna piedzimšanu. Atvalinājumam ir jābūt piešķirtam ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc bērna piedzimšanas.

Apmērs

- 80% apmērā** no pieprasītāja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.

VECĀKU PABALSTS

Tiesības saņemt

- Sociāli apdrošinātai personai (darba ņēmējam vai pašnodarbinātajam), kura kopj bērnu vai vairākus vienās dzemdībās dzimušus bērnus, ja šī persona atrodas darba attiecībās pabalsta piešķiršanas dienā un Latvijā ir veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas ne mazāk kā trīs mēnesus pēdējo sešu mēnešu periodā pirms mēneša, no kura tiek piešķirts vecāku pabalsts, vai ne mazāk kā sešus mēnešus pēdējo 24 mēnešu laikā.
- Nenodarbinātai (nestrādājošai) personai, kurai par attiecīgo bērnu ir bijis piešķirts maternitātes pabalsts.

Piešķir

- Vienam no bērna vecākiem. Pabalstu piešķir un izmaksā vienlaikus ar bērna kopšanas pabalstu.

Pabalsta saņemšanas periods:

Iz iespēja izvēlēties kopējo vecāku pabalsta saņemšanas ilgumu, kuru veido vecāku pabalsts un vecāku pabalsta nenododamā daļa:

- 19 mēnešus**, no kuriem 15 mēnešus no bērna piedzimšanas dienas var izmantot līdz dienai, kad bērns sasniedz pusotra gada vecumu vai
- 13 mēnešus**, no kuriem deviņus mēnešus no bērna piedzimšanas dienas var izmantot līdz bērna viena gada vecumam.

Nenododamā daļa pienākas divus kalendāra mēnešus katram vecākam, kurus var izmantot līdz bērna astoņu gadu vecumam. Sākumā izvēlēto izmaksas ilgumu par attiecīgo bērnu vēlāk nav tiesību mainīt (arī tad, ja mainīs pabalsta saņēmēji).

Apmērs

- 60% apmērā** no pieprasītāja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, ja kopējais pabalsta saņemšanas periods ir 13 mēneši.
- 43,75% apmērā** pabalsta pieprasītājam, kurš izvēlējies to saņemt bērna kopšanai 19 mēnešus.

Vecāku pabalstu, neatrodoties bērnu kopšanas atvalinājumā, var saņemt 50% apmērā no piešķirtā pabalsta apmēra.

Vecāku pabalsta nenododamo daļu var saņemt tikai un vienīgi, atrodoties bērnu kopšanas atvalinājumā vai negūstot ienākumus kā pašnodarbinātajam.

SVARĪGI!

Latvijā pastāvīgi dzīvojošām personām, kurām piešķirts personas kods un kuru bērniem ir piešķirts personas kods, pienākas: **bērna piedzimšanas pabalsts, bērna kopšanas pabalsts, ģimenes valsts pabalsts**, šos pabalstus izmaksā visiem vecākiem, neatkarīgi no tā, vai vecāks ir darba attiecībās.

Tiesības uz šiem pabalstiem nav personām, kuras Latvijā saņemušas termiņuzturēšanās atļauju.

BĒRNA PIEDZIMŠANAS PABALSTS

Apmērs: 421,17 eiro.

Piešķir: par katru dzimušo bērnu.

BĒRNA KOPŠANAS PABALSTS

Apmērs: Līdz bērna pusotram gadam – **171 eiro mēnesī**. Par bērna kopšanu no pusotra līdz divu gadu vecumam – **42,69 eiro mēnesī**.

Piešķir: Vienam no bērna vecākiem, kurš kopj bērnu vecumā līdz diviem gadiem.

ĢIMENES VALSTS PABALSTS

Apmērs: par vienu bērnu – **25 eiro**; par diviem bērniem – **100 eiro** (50 eiro par katru bērnu); par **trīs bērniem – 225 eiro** (75 eiro par katru bērnu); par **četriem un vairāk bērniem – 100 eiro** par katru bērnu.

Piešķir: par katru bērnu no bērna viena gada vecuma sasniegšanas dienas līdz 16 gadu vecuma sasniegšanai, proti, līdz dienai, kad aprit 16 gadi. Bet no bērna 16 gadu vecuma līdz 20 gadu sasniegšanai, proti, līdz dienai, kad aprit 20 gadi, tikai tad, ja bērns mācās vispārējās vai profesionālās izglītības iestādē un nav stājies laulībā.

Ja bērnam ir noteikta invaliditāte, tad ģimenes valsts pabalstu pēc bērna 16 gadu vecuma sasniegšanas piešķir neatkarīgi no tā, vai bērns mācās vai nemācās.

SVARĪGI!

Iesniegumu ģimenes valsts pabalsta piešķiršanai var iesniegt VSAA jau pēc bērna piedzimšanas, neskatošies uz to, ka pabalstu piešķirs tikai no bērna vienagada vecuma.

Kā pieprasīt pabalstus?

Sešu mēnešu laikā no tiesību rašanās dienas, izņemot ģimenes valsts pabalstu, kuru var pieprasīt 24 mēnešu laikā no tiesību rašanās dienas, iesniedzot iesniegumu:

- elektroniski** – portālā www.latvija.gov.lv, izvēloties e-pakalpojumu „VSAA informācija un pakalpojumi” vai „E-iesniegums VSAA pakalpojumiem”, vai nosūtot uz e-pastu pasts@vsaa.gov.lv, parakstītu ar drošu elektronisko parakstu.
- klātienē** – jebkurā VSAA klientu apkalošanas centrā vai valsts un pašvaldību vienotajā klientu apkalošanas centrā. (Adreses atrodamas www.vsaa.gov.lv sadaļā kontakti - [Klientu apkalošanas centru\(KAC\) kontakti](http://www.pakalpojumucentri.lv/vpvkac) un www.pakalpojumucentri.lv/vpvkac);
- pa pastu** - nosūtot jebkurai VSAA nodaļai.

Plašāka informācija par pabalstiem iegūstama VSAA mājaslapā: www.vsaa.gov.lv.

Kam uzdot neskaidrus jautājumus?

- Rakstot e-pastu konsultacijas@vsaa.gov.lv – VSAA speciālisti Jums rakstiski atbildēs trīs darba dienā laikā.
- Zvanot – tālrunis konsultācijām: **64507020**.
- Sarežģītākas situācijas Jums izskaidros VSAA klientu apkalošanas centros klātienē (informācija par klātienēs apmeklējuma nosacījumiem atrodama www.vsaa.gov.lv).

Aktuālu informāciju VSAA paziņo arī sociālo tīklu [@VSAA_LV](https://twitter.com/VSAA_LV)

un [facebook @VSAA.GOV.LV](https://www.facebook.com/VSAA.GOV.LV) vietnēs.